

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Egész évre	240 K
Félévre	120 K
Negyedévre	60 K
Egy hóra	20 K
Egyes szám ára 30 fillér.	

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Obilityeva (Zápolya)-u. 1. Telefonszám 21.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASAR-
ES ÜNNEPNAPOK KIVÉTELEVEL.

Nagybecskerek, 1920.

XLIX. évfolyam, 10. szám.

Csütörtök, január 15.

Jobb szellem érvényesüljön

a magyar béketárgyaláson, mint a többi ujonnan alakult európai államokkal való tárgyalásoknál — így ír a londoni „Daily Express” — és hozzáteszi, hogy szem előtt kell tartani az emberségesség követelményeit is, amelyek azt parancsolják, hogy sem Ausztriát, sem Magyarországot nem szabad kitenni az éhenhalásnak.

Igy ír az angol sajtó és ezzel, már nem első alkalommal elárulja, hogy nincs tulságosan elragadtatva a békekonferencia eddigi eredményes munkásságától. Hogy Németországnak, Ausztriának és Bulgáriának nem tetszetek mindenben a konferencia végső döntései, ez könnyen érthető: hisz területeket, nagy és virágzó területeket vettek el tőlük, súlyos gazdasági feltételekkel szinte elviselhetlennek látzó terheket róttak rájuk. De nemcsak a legyőzött országok elégedetlenek, nemcsak azok kísérik sokszor bizony jogos kritikával a párisi határozatokat, — emlékeztetnek az S. H. S. királyság, Románia, Cseh Szlovákország hangos kifogásai, sőt néha kifakadásai a Párisban elhangzott döntések felett és most már az angol sajtó is azt írja, hogy „jobb szellem érvényesüljön...”

Pedig most egy éve, amikor a párisi konferencia összeült és a vérengzésben kifaradt vén Európa földjére tette lábát a fájdalomban vonagló nemzetek megváltójául tisztelt Woodrow Wilson, tarsolyában az ő megváltást ígérő 14 pontjával, — mennyi bizakodással néztek a mártírsorsra jutott szívek és nemzetek béketanácskozás megkezdése elé, minden bizodalmutukat, reménységüket és igazságukat arra az egy lapre tették, hogy majd a békekonferencia igazságot szolgáltat. A győzedelmes nemzetek Párisban összeülő képviselőin volt a szemek sok nemzetnek s a mágnésnél erősebb vonással huzta ide tekintetüket erre a szétmarcangolt árva földre.

Azóta elmúlt egy esztendő, a békekonferencia, a sokféle bizottságok, a hetek, az ötök tanácsa, a legfőbb haditanács azóta állandóan tanácskoznak, meg is kötötték már a békét Németországgal, Ausztriával, Bulgáriával, most már látjuk mit jelent a népek testvérisége, a tengerek szabadsága, a népek önrendelkezési joga, a határkiigazítások, a kisebbségek autonóm fejlődésének biztosítása, a népek szövetsége — és most egy esztendő múltán, amikor a párisi tanácskozások új fejezetéhez érünk, a győzedelmes Anglia sajtója mondja, hogy „jobb szellem érvényesüljön”...

Az entente megfenyegette Romániát.

Ferdinánd király Párisba utazott.

Bukaresti táviratok megerősítik a hírt, hogy a román kormány nagyon szigorú és állítólag utolsó terminust kapott a tiszántúli vidék kiürítésére a demarkációs vonalig. Ha Románia nem jelenti ki készségét az entente parancsainak teljesítésére, akkor Romániát a szövetségből kikaparnak tekintik. Ennek pedig következménye lenne a határkérdésekben tett engedmények visszavonása. Románia a magyar béke delegáció elcsúszására nyomban Ghika és Cantacuzene hercegeket küldte Párisba. A hercegek a diplomáciai pályán is működtek. Párisban jól ismerik őket és sokat remélnék Bukarestben közreműködésüktől. Ghika herceg ezenkívül a királyi család személyes barátja; a háború folyamán Bukarest elestéig a királyné és lányai állandóan az ő birtokán éltek. Azonban ezt a két diplomatát sem tarthatják elég kemény legénynek Romániában, mert most támogatásukra maga Ferdinánd király siet Párisba a kormányelnök társaságában.

Berlin, január 13. Bukaresti jelentés szerint az a határozatos jegyzék, melyet az entente a román kormánynak újkor átnyújtott, holnap lejár. A legfelsőbb tanács hangsúlyozza a jegyzékben, hogy már tizenegy jegyzéket intézett a román kormánnyhoz, amely valamennyi

jegyzéket válasz nélkül hagyta. A mostani jegyzék tehát utolsó szava a legfelsőbb tanácsnak. A békekonferencia szükségesnek tartotta, hogy még egy utolsó felszólítással forduljon a román kormány belátásához és reméli, hogy ennek a jegyzéknek sikere lesz, mert különben az entente kénytelen volna viszonyt Romániával megszakítani. A békekonferencia Magyarország megszállott területeinek kiürítését, a románok által Magyarországon eszközölt rekvirációkra vonatkozólag egy jóvátételi bizottság elfogadását és az Ausztriával kötött békeszerződés aláírását követeli. E három feltételt elfogadására a román kormánynak nyolc napi időt hagytak. Az esetre, ha erre a jegyzékre sem érkezik válasz, a legfelsőbb tanács el van határozva rá, hogy Romániát az ententéből kikaparnak tekintik. A békekonferencia ez esetben a román béke delegáció azonnali visszahívását fogja követelni és a maga részéről a Bukarestben lévő diplomáciai missziókat szintén visszahívja. Ennek következtében mindazokat az engedményeket, amelyeket Romániának a határozott kérdésében tettes, visszavonják. Ferdinánd román király a miniszterelnök kíséretében Párisba utazott, hogy álláspontját a magyar kérdésben személyesen adja elő.

A volt német császár kiszolgáltatásának ügye a békekonferencián.

London, január 13. Lloyd George, Balfour, lord Curzon, Bonar Law, Montagu indiai államtitkár, lord Birkenhead, lord Edmond Talbot, sir George Riddell, Nitti olasz miniszterelnök és Scialoja olasz külügyminiszter társaságában a múlt hét szombatján különvonattal Párisba utaztak, hogy a békeértekezlet most megnyíló új ülészakán résztvegyenek. A brit államférfiak egyike a sajtó előtt kijelentette, hogy az angol delegáció azért nagyobb a szokottnál, mert gyorsan akarunk végezni azoknak a részletekrdéseknek tömkelegével, melyek a négyestanács döntéseinek következtében merültek föl. A tárgyalások során nem csupán a szövetségesek egymás közötti ipari, gazdasági és kereskedelmi viszonyát kell kimerítően megvitatni, hanem ezenkívül a volt ellenséges államokkal létesítendő gazdasági kapcsolatokat is kikerülhetetlenül foglalkozni kell az egész világon fontos valutakérdéssel és száz hasonló

problemával. A brit delegátus azután még a következőket mondotta el:

A delegáció tagjai közt van lord Birkenhead, a főkancellár is. Az ő jelenléte arra mutat, hogy a békeértekezlet a volt császárnak és bűntársainak bíróság elé állításáról is végrelesen határozni fog. Lloyd George még mindig szilárdan ragaszkodik régebbi nyilatkozatához, amely szerint azokat az embereket, akik háborúba döntötték Európát és a háború alatt bűntetteket követtek el, bárminő nagyalásuk legyenek is, bíróság elé kell állítani és meg kell büntetni. A miniszterelnök és az angol kormány egy jöttányit sem tagít ettől a nyilatkozattól. Hír szerinti a főállamügyész, sir Gordon Howard rövidesen szintén Párisba utazik.

Megsemmisített ítélet. Kolozsvári jelentések szerint a hadbírószak megsemmisítette azt az ítéletet, amellyel Trefan Leonard kolozsvári ferencrendi főnököt Szent István napi prédikációjáért egy évi fogházra ítélték. A hadbírószak Trefant, aki öt hónapja fogházban ült, szabadlábra helyezte. Az ítéletet alaki okokból semmisítették meg.

LEGUJABB

A nagybecskereki jugoszláv sajtóiroda déli jelentései.

Páris, január 13. Sándor trónörökös Lloyd Georgenál ebédelt. Ebéd után igen fontos, hosszantartó beszélgetést folytatott az angol miniszterelnökkel. Ez a beszélgetés a mostani körülmények között igen fontos, mert most dől el Fiume és az Adriai tenger kérdése.

Lyon, január 13. Clemenceau, Lloyd George és Nitti bizalmas összejövetelt tartottak, amelyen az adriai kérdés megoldásáról tárgyaltak. Meghallgatták Trumbitsot is. A „Petit Parisien” szerint a fiumei kérdést úgy intézik el, hogy a város szabad lesz. Egy Rómából érkezett távirat szerint, amelyet a „Matin” kapott, Nittinek sikerült Fiume kérdését kedvezően elintézni. Dalmáciában azon-

ban Olaszországnak engednie kell. Valóban maradni fog az olasz és Albánia mandatáriusa lesz.

A „Le Journal” szerint Nittinek találkozója volt Venizelosszal. Hétfőn határozatot hoznak az egész adriai kérdésről Parnettától Albániáig és Észak-Isztriáig.

Belgrád, január 13. A „Politika” írja: A minisztertanácson a valutakérdésen kívül tárgyaltak még a párisi delegációnak adandó utasításokról, amely delegáció az olasz delegációval tárgyalni fog az adriai kérdés elintézéséről. Jól informált körökben azt állítják, hogy a mi királyságunktól azt követelték, hogy tárgyaljon közvetlenül Olaszországgal. Az a vélemény, hogy a kormány ebbe nem egyezhet bele. Azt állítják, hogy az olaszok azt követelnék ezen a tárgyaláson, hogy megkapják Fiume felett a szuverenitást, a kikötő pedig szabad legyen a népek ligájának védelme alatt.

Zágráb ujságok nélkül. Az összes zágrábi lapok ujságpapír nélkül állanak, amiért is valamennyi lap beszüntette megjelenését. A lapok újból csak akkor jelenhetnek meg, ha újabb ujságpapírszállítmány érkezik.

Fixfizetéses alkalmazottak és a drágaság. Vettük a következő sorokat: Mint közismert dolog az utóbbi idők általános nagy drágasága legérzékenyebben a fixfizetéses alkalmazottakat s azok közül is leginkább a szellemi munkásokat sújtja, kik — ha magánvagyonuk nincs, a drágasággal szemben tehetetlenül állnak s minden nélkülözhető ingóságok eladása árán sem képesek arra, hogy családjaikat kellően élelmezzék, ruházzák s meleg szobával ellássák (nem is szólva egyéb szintén igen szükségessékről) s így fokozottabb mértékben vannak kitéve annak, hogy betegség üti fel tanyáját otthonukban. Ily körülmények mellett, érthetően valósággal lesújtó hatása van az ily családokra a helybeli orvosok azon határozata, mellyel az orvosi gyógykezelési díjakat eltérően a korábbi gyakorlattól, — mikor a fixfizetéses alkalmazottak részére mérsékelt díjakat állapítottak meg, — egyöntetűen, az ily fixfizetésesek által nem fedezhető magas összegben állapították meg s így azokat egyenesen azon kényserhelyzetbe hozza, hogy betegség esetén orvosi gyógykezelés nélkül legyenek kitéve a pusztító kórnak, ami a közegészség fenntartására hivatott orvosi testületnek nem lehet célja. Nem fogadható el azon érv, hogy ezen alkalmazottak tagjai a betegsegélyző pénztárnak, hol ingyenes gyógykezelésben részesülnek, mert a legújabb rendelet szerint ettől a tagsági határ évi 9600 K fizetésben van megállapítva, már pedig az ezen felüli fizetéssel bíró családok is csak nyomoroghatnak a mai drágaság mellett. Másrészt a betegsegélyző tagjait sem szabad elzárni annak a lehetőségétől, hogy komolyabb baj esetén úgy a maga, mint családja megnyugtatóására egy második orvos véleményét is kikérhesse. Fel kell tételezni, hogy az orvosi testületnek ezuttal csak elkerülte figyelmét a fixfizetéses alkalmazottak helyzete s most is azok gyógykezelését jövedelmükhöz mért lényegesen mérsékelt díjjal fogják ellátni, nehogy az ugyanis annyira sújtott középosztály még a betegségek pusztításainak is ki legyen téve kellő segélynyújtás nélkül.

Hány házasságkötés történt a múlt évben?

A nagybecskereki anyakönyvi hivatal kimutatása szerint a múlt évben összesen 393 házasságkötés történt. Született összesen 625 gyerek, elhalt 685 egyén. A halálozási szám eszerint nagyobb volt mint a születések száma.

Királysértés. A rendőrség tegnap letartóztatta Krausz nevű helybeli koreszmárost, a „Velika Szerbia” tulajdonosát, aki királysértést követett el. Átkisérték az ügyészségre, ahonnan Ujvidékre fogják szállítani, miután királysértési ügyekben a táblaszékhelyen levő törvényszék az illetékes ítéletet hozni.

Merénylet a cukorgyári portás ellen. Hétfőn este 6 órakor ismeretlen tettesek megtámadták Stein Sándor 45 éves cukorgyári portást, aki a nagybecskereki cukorgyárból kijövet át akart haladni az iparvágányokon. A merénylők pokrócot dobtak a portás fejére és botokkal agyba-főbe verték. Eszméletlen állapotban terült el a földön, a cukorgyárból kijövő munkások adták neki az első segélyt, majd kihívták a mentőket, akik bevitték a vármegyei kórházba. A fején szenvedett több súlyos sérülést. A merénylők állítólag ketten voltak. Nincs kizárva, hogy a portás cukortolvajokat ért tetten, akik azután bosszúból elverték. A nyomozás megindult.

Aki elkibicelte a más pénzét.

A falábu vádlott. — Bűnügyi főtárgyalás.

— Saját tudósítónktól. —

Nagybecskerek, jan. 12.

Kedden délben a nagybecskereki törvényszék büntetőtanácsa rendkívüli főtárgyalást tartott egy foglyos ügyben. Előállítottak ugyanis egy embert, aki 2 évig bujdosott, amíg a rendőrség most ráakadt. Lopás büntetvével volt vádolva. A büntetőtanács elnöke Junga Aladár volt. A tanácsban először vett részt mint szavazóbíró dr. Zuglia Szretyko, akit Boszniából neveztek ki bírónak a nagybecskereki törvényszékhez. A másik szavazóbíró Rektorisz Károly volt. A vádhatóságot Maszalts Ferenc dr. ügyész-helyettes képviselte. Jegyző: Boda József dr.

A tárgyalást az elnök részint német, részint szerb nyelven vezette.

A vádlott *Ketrlyac* Dusan 39 éves melencei születésű foglalkozás nélküli egyén. Azzal volt vádolva, hogy még 1917 szept. 23-án 240 K-t kilopott a gazdájának *Rosuly* Gyóka nagybecskereki révésznek zsebéből. A lopás után 2 évig csavargott a világban *Ketrlyac* Dusan. Jóllehet különös ismertető jele van: bal lába térdén alul fábul van, mégis csak most sikerült elfogni. A rendőrség rögtön a bíróság elé kísérte, hogy mielőbb letárgyalják ügyét. A nagy főtárgyalási termet nem is volt érdemes befűteni, ezért Zuglia bíró szobájában tartották meg a főtárgyalást.

Előadta a falábu ember, hogy nem érzi magát bűnösnek. — A kérdéses alkalommal gazdájával együtt koreszmáról koreszmára járt, mulattak. Az egyik koreszmában ittas gazdája kitétte pénzét az asztalra. Ő a pénzt magához vette, gazdáját pedig hazavezette. Később egyedül ment el a koreszmába, ahol a gazdájától nála maradt pénzből egy kártyázó társaságnak kibicelt és elvesztette 70 kor. híján az egészét. Ekkor lépett be gazdája felesége a koreszmába és így szólt Roszman akkori rendőrőrmesternek:

— Ez az ember, aki ellopta az uram pénzét...

Be is vitték akkor a rendőrségre, később a főtárgyalásokra nem jelenhetett meg, mert vidéken járt. Miután kétszer

már büntetve volt a vádlott, ezért minősítette az ügyészség büntettnek a lopását.

Déli egy órakor hozták meg az ítéletet, amely bizonyítékok híján fölmentette a vádlottat.

HIREK.

A Szerb Jótékony Nőegylet balja. Külsőségeiben fényes keretek között folyt le tegnap, szerb Szilveszter napján a nagybecskereki Szerb Jótékony Nőegylet balja a Kaszinó összes termeiben. A bálon ott láttuk a város előkelő társadalmát félekezeti és nemzetiségi különység nélkül. A csinosan feldiszitett jó, öreg Kaszinó sima parkettjén, olyan pompás, ragyogó, izléses toilletekben jelentek meg szebbnél-szebb hölgyeink, hogy a szemnek igazán gyönyörködtesítő látvány volt. Tíz óra tájt nyitotta meg a szerb királyi kólót *Lontkievics* ezredes, lovasdivízió parancsnok *Bogdanov* Joca dr. kormánybiztos-főispán nejevel. Mintegy nyolcvan pár táncolta a kólót, amit több bűbajos zenéjü boston, walezzer és csárdás követett *Rács* Péter pompás muzsikája mellett, aki derekasan kitett ezuttal is magáért. A mulatság a legfesztelenebb hangulatban a reggeli órákig eltartott. A bál erkölcsi és anyagi sikerében elsősorban az agilis elnöknőnek, özvegy *Kral* Tamásnének van orozslánrésze, aki egyúttal a bálanyai tisztet is vállalta. Kiveszi még részét a sikerből az agilis, bájos leány-sereg, a jegyek elárúsításával, továbbá a férfi-főrendezőség: dr. Zsupunsky, Mihajlovs Dusan és Iván, Krsztics Pál és Bolgár Leó. A szünóra alatt egy sült malacot sorsoltak ki amerikai rendszer szerint. A szerencsés nyerő *Lontkievics* ezredes lett.

Apró papírpénz kibocsajtása. A „Pravda” írja A belgrádi kormány legközelebb apró papírpénzt bocsajt ki és pedig 2 és fél parásat (10 fillérest), 5 parásat (20 fillérest) és 25 parásat (1 koronásat). Pályázatot irtak ki ezen pénznemek rajzaira jan. 31-iki határidővel. Ezen papírpénzek egyik oldalán a következő felírás lesz: S. H. S. királyság pénzügyminiszteruma cirill, latin és szlovén betűkkel és az érték parákban. A másik oldalra jön a seria, a szám és az érték koronákban. A két és fél és az öt parások (10 és 20 filléres) 4 cm. szélesek és 6 cm. hosszúak, a 25 parások (1 koronás) pedig 5 cm. szélesek és 8 cm. hosszúak lesznek. A művészek számára, akik pályáznak három pályadíjat tűznek ki: I. díj ezer dinár; II. díj 500 dinár; III. díj 250 dinár.

Bicskázás a kiskapuban. Szerbeleméren az egyik ház kiskapujában lányok, legények diszkuráltak vasárnap, f. hó 11-én este. „Rogálnak” hívják szerbül a kiskapuban való udvarlást. Ott volt Jankov Milorad 20 éves legény is, aki egy fiatal, 17 éves leánynak udvarolt. Közben valami miatt összeveszttek, a fiatalember erre a leányt ütlegelni kezdte. Bulics R. M. lorad a ház tulajdonosa a leány sikoltozására kijött, védelmébe fogta a leányt, mire Jankov bicskával oldalba szurta Bulicsot, azután megszökött. A csendőrség elfogta és behozta a nagybecskereki ügyészségre, ahol azonban szabadlabrára helyezték, miután állandó lakása van és a sérülés 8 napon belül gyógyul.

Az „Az Est” bécsi szerkesztősége — kommunista kém. A bécsi „Neue Wiener Journal” írja, hogy milyen érdekesen leplezték le Bécsben egy kommunista kém-szövetséget. Illetékes köröknek már régebben feltűnt, hogy a két bécsi kommunista lap a „Rote Fane” és az „Abend” állandóan közöl olyan híreket, amelyek a magyar követség legbizalmasabb értesüléseit tartalmazták. Szorgos kutatást rendeltek el, de eredményt el nem értek. Végül is a gyanu az „Az Est” bécsi szerkesztőségének egyik tagjára dr. Reis Jenőre irányult, aki naponként megjelent a követségen felvilágosításokat, híreket kérni a lap részére. Figyelték dr. Reist, de nem tudtak semmit sem megállapítani. Ekkor a követség egyik tagjának egy ötlete támadt, meghagyta a szolgáltnak, hogy Reist másnap egyenesen vigyék hozzá. Ugy történt és a hivatalnok végtelen zavarral, nagy öblve-hatolva fogadta a hírlapírót, olyan formát hebegve, hogy a követ Takách-Tolvay gróf hirtelen elutazott, de nem tudják hová... És kíváncsian várják a Rote Fane és az Abend az napi számát és nem hiába, mindkét lap ökönyvi betűkkel hozta, hogy Takách-Tolvay gróf megszökött, a magyar kormány megbukott stb. stb. Így leplezték le dr. Reist, aki bevallotta, hogy a követségen való tartózkodásai alkalmával ha csak szerét tehetette bele-beleketéngtetett aktákba, egy kicsit hallgatott és az így szerzett értesüléseit a kommunista lapoknál értékesítette, melyeket így igen értékes hírekkel látott el.

Elveszett. E hó 11-én este elveszett egy postai feladóvevény Sztákity Sztiojan nevére szóló Ujvidékre, a vevény megtalálása esetén a rendőrség 4-es számú szobába átadandó 100 korona jutalom ellenében.

A nagybecskereki jótékony nőgyűlés Katalin estélye alkalmával a következő felülíratások történtek:

Wambachné, Gallusz Györgyné, Steyerné, Klop Antal, Sárfy Sándorné, Szulimann István, Schneider Adám, Pajtasev János, Lego János, Schemmel István, Unterreiner Erzsébet, Krausz Viktor, Fikovic Boidizsár, Szobesák Lajos, Kocsisné, Major Sándorné, Lehmann János, Krém Magda, Bánvég Péter, Knoll Adolfné, Istvaneszké P., özv. Szabó Lajosné, dr. Kovacsicsné, Dadies, Osztie Béla, Bronts Ernőné, Schmidt, Rukavináné, Losonczy István, özv. Jeszenszky Nándorné, ifj. Daniel Tibor báró, Czenger Nándorné, Benkovich Miklósné, Nagy Mihályné, Országh Péterné, Naszke N., Láng Nina, Sofie Peties, Dazsu, Oláh Gábor 4—4 K., Pejits, Praschak Testvérek, Meiszner Sári, Romaneszk, Huszár Anna, Tell Mihályné, özv. Retzler Józsefné, Schenkne, Gern Mihály, Lafler József, Jakovlyevics Natalia, Gimpel Józsefné, Jakabffy M. 3—3 K., Grünberger, Behring, Weiterschán, Weiser, Milovanovics Gy., Sehr M., Beil F., Hermann, Stocker F., Szigeti F., Tóth J., Czárán, Sárossyné, Pajzs, Thurn M., Pavelka E., Walik, Bitsch F., Feimer, Wolfinger, Iszakovics, Borin, Maximcsev, Gruncsity D., Ambrózy I., Bohn E., Koller. Lego F., Eck J., Hiber J., Ferdinándi, Hajdu M., Dékányné, özv. Vancsiné, Dekits P. 2—2 K., Borendt, Ansel N., Henrich Károlyné, Kovácsné 1—1 K. (Vége).

Nizza a háboru kitörésekor.

1914 július havában Nizzában voltam. A nyári hőségben is sok külföldi tartózkodott ebben az időben a francia Rivierán. Tizenegy óra tájban a „Grande Bleu” nevű tengeri fürdőben már lehetetlen volt egy kabint találni.

Mindenki a közelgő háborúról beszélt. A franciáknál határtalan volt a lelkesedés. Kora reggeltől késő éjszakáig hatalmas tömeg tpte el az utcákat; az Avenu de la Garon (ma Avenu de la Victoire) a közlekedés lehetetlen volt.

Különösen a le Petit Nigois és l'Eclair című lapok szerkesztősége előtt volt a tolongás óriási, ahol öt-tíz percenkint függesztették ki a legújabb táviratokat. A tömeg állandóan hazafias dalokat énekelt, éltette a szerbeket, az oroszokat és abugolta a „Boche”-okat. Mindenki biztos és gyors győzelemre számított, fogadásokat kötöttek, hogy az oroszok három hónap alatt Berlinben lesznek.

Az izgatottság és lelkesedés augusztus elsején tetőfokot érte. Megjelentek a mozgósítási hirdetmények: a katonák ezrelével érkeztek a szomszédos városokból és falvakból. Minden negyedórán vonat érkezett katonákkal és különböző hadi felszerelésekkel.

Nizza mozgósítási gócpont és „camp retranché” volt; a mozgósítás egy olasz támadás ellen volt tervezve és végrehajtva. Tíz nap alatt Nizzába és a szomszédos helységekre kétszáz ezer katonát összpontosítottak.

A „Casino Municipal”-t, a „Palais de la Jetée”-t, a szállodáknak nagy részét kaszárnyáknak vagy kórházaknak rekvirálták, de így sem lehetett minden katonát tető alá juttatni. Sokan a szabad ég alatt, sátorokban taboroztak; a katonai konyhásat pedig a városon végigfutó „Pailon” medrében (nyáron rendszeren kiszárad) állították fel.

A mozgósítás elrendelésével együtt külön hirdetmények jelentek meg, amelyek szerint a külföldieknek szigorúan kötelességévé tették, hogy huszonnégy óra leforgása alatt a városi hatóságnál jelentkezzenek. A jelentkezőknek a száma olyan nagy volt, hogy a városháza udvarán is asztalokat kellett elhelyezni, ahol a tisztviselők az utleveleket vizsgálat alá vették.

A magyar, az osztrák és a német állampolgároknak az elutazásra negyvennyolc óra hatádelőt adtak, ez azonban illuzórius volt, mert a vonaton helyet nem lehetett találni. Néhányan automobilon, kocsin vagy gyalog menekültek, mert Nizza csak harminc kilométerre fekszik az olasz határtól, de holmijuknak nagy részét vissza kellett hagyni; ezt rögtön zár alá helyezték. A visszamaradottakat a jelentkezéstől számított negyvennyolc órán tul internálták.

A háboruban nem álló külföldi, vagy pedig a szövetséges államok polgárai, amennyiben személyük ellen a legkisebb gyanu sem merült fel, igazoló eljárás után tartózkodási engedélyt kaptak.

Hogy milyen nagy volt a Nizzában élő külföldiek száma, az alábbi számok mutatják.

Noha augusztus nem szezon-hónap Nizzában, a hatóság kiadott az olaszoknak 43 000, az oroszoknak 4200, az angoloknak 1350 tartózkodási engedélyt;

az internált németek száma 2100, az osztrák-magyaroké pedig az 1000-et fölülhataladta.

A mozgósítással egyidejűleg megindult a kémeknek az üldözése is. Ez valóságos mániává fajult a franciáknál, de különösen Nizza lakosságánál. Ha valaki kockás ruhát öltött magára, ez elegendő volt a nizzaiaknak, hogy az illetőt „Boche”-nak minősítsék és igazolásra szólítsák.

Számtalan azoknak az ártatlanoknak a száma, akiket kémkedés gyanuja miatt az utcán véresre vertek, vagy börtönbe vetettek, ahonnan csak hetek vagy hónapok múlva szabadultak ki. Az ismeretebb német szállodákat, mint a Terminus, a Hotel des Ambassadeurs-Venise, a tömeg megrohanta és azokban mindent izzé-porrá zuzott.

A nizzaiak nagyon féltékenyek voltak az ott letelepedett német kereskedőkre s különösen a szállodásokra, mert az utóbbiak reális ár mellett több kényelmet biztosítottak a közönségnek.

A háboru kapóra jött nekik, hogy ezektől az alkalmatlan konkurrenséktől megszabadítsák magukat, remélvén, hogy ezután tetszés szerint állapíthatják meg az árakat. Egy német péküzlet is volt Nizzában, amely arról volt nevezetes, hogy boldog-boldogtalannak hitelezett. Ezt a üzletet is teljesen összerombolták. A pusztulás munkáját főleg az adósok végezték el.

A német, magyar és osztrák arisztokrácia, valamint pénzvilág tulajdonában levő gyönyörű villákat zár alá helyezték. A harctérről érkező hírek azonban kezdték lelohasztani a nizzaiaknak eme harcias kedvét. *Petrovits Mihály.*

Van szerencsénk tisztelettel értesíteni a helybeli és vidéki n. é. közönséget, hogy a régi városház' épületében I. Alexander-ut I.

Divatáru üzletet

a „Menyasszony”-hoz

nyitottunk, ahol férfi- és női-ruhaszövetek, selymek, menyasszonyi kelengyék téli szövetek, posztók, barketiek, kanavaszok és mindenféle rőfösárak legolcsóbban szerezhetők be.

Szabott árak! Pontos kiszolgálás! Az üzlet vasárnap zárva!

Kérjük a n. é. közönség párlfogását kiváló tisztelettel

Radevanovity Vrska és Jovancsity.

✻ Óriási EMDENI LUDAK, ✻
sárga és fehér ORPINGTONOK
kaphatók 89

Várkonyi József fajbaromfi tenyésztésében
Nagybecskerek, Széchenyi-part 7. szám.

Megjelent a
Grossbecskereker Hauskalender
1920.
69. évfolyam.

Gazdasági vámörömalomba egy ügyes

molnár

azonnali belépésre felvételik.

Jelentkezni lehet 73

Pajzs Gyula gazdaságában Bocsár.

Keresünk fiatal 16—18 éves

irodaszolgát.**Komlós és Székely**

Hunyadi-utca 27. 87

Masszirozónő,aki ondulálni is tud,
ajánkozik házakhoz.

Cím a kiadóhivatalban

Egy masszív, elegáns, különösen nagyobb
irodának való, diófából készült nagy**íróasztal**

szabad kézből eladó. 86

Bővebbet: Kovács cukrásznál.

Az alibunári kir. járásbíróstól.

940—1919. Pk. sz.

58

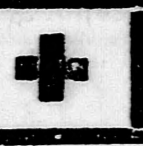
Hirdetmény.

Az alibunári kir. járásbírósg közhírré teszi, hogy az állítólag elveszett következő okirat: a Steaua Takaré- és Hitelintézet Részvénytársaság petrei cég által 265. betétkönyvi szám alatt 4000 korona betevéséről kiállított és Zsivku Trifu petrei lakos tulajdonát képezett betétkönyv megsemmisítése iránt az eljárást Zsivku Trifu petrei 67/1383. háasz. a. lakos kérelmére folyamatba tette. Ennélfogva felhívja az említett okirat birtokosát, hogy a jelen hirdetménynek a Nagybecskereken megjelenő „Torontál” című lapban történt harmadszori beiktatását követő naptól számított egy év alatt az okiratot a bíróságnál mutassa be, mert ellenkező esetben a bíróság azt a jelzett határidő letelte után a folyamodó újabb kérelmére semmisnek fogja nyilvánítani.

Alibunáron, 1919. évi december hó 20. napján.

Petrovics s. k., járásbíró.

Dr. Knezsevic-féle

Istv. védett

„FRIGOLIN“

a legjobb és legbiztosabb szer a leg-súlyosabb fagyási eseteknél is.

„FRIGOLIN“

a legjobb szer lábizzadás ellen, mert ha azt 2-szer naponta evvel bedörzsöljük, elveszti izzadságát és kellemetlen szagát. — Kitűnő szer

RHEUMA, ISCHIAS, NEURALGIA
és a fájdalmaknál, melyek fagyással járnak. 1438**„FRIGOLIN“**

kapható Kollarich Gábor gyógyszer-tárában, Melkuhn Bezső drogériájában Nagybecskereken és a készítőnél

„ARANY KERESZT“ GYÓGYSZ.
Kevevára (Bánát)

Figyeljünk a védőjegyre: „Fekete kereszt”

Egyedül az ériktelen utánzóktól!

„Volta“ műszaki és villamossági R.-t.

Elkészít mindennemű villamos szerelést. - Felszerel villamosmotorokat, generátorokat, házitelefonokat, házi-esengőket és elvállal minden e szakba vágó munkát.

Pontosan és hívásra azonnal eszközöl mindennemű javításokat saját szakképzett szerelőivel.

Telefon 137.

Fő-utca (Kovács-féle ház.)

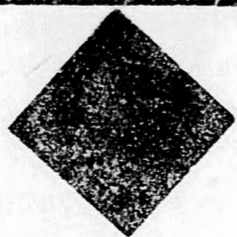
Telefon 137.

Szattyán és szinesbőr

nemkülönbén mosott

timárgyapju

kicsinyben és nagyban kapható

a Nagybecskereki bőrgyárban

Egyedárusító

Kurländer Imre

Nagybecskerek.